

Ιδρυματική Πολιτική Ανοικτής Πρόσβασης σε Ερευνητικές Υποδομές

Τμήμα Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών

Α. Σκοπός της Πολιτικής και Πεδίο Εφαρμογής

(α) Σκοπός

Το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών (ΤΑΘΕ), προσηλωμένο στην προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας, αναγνωρίζει το σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν οι ερευνητικές υποδομές στην πρόοδο της επιστημονικής γνώσης, την προώθηση της καινοτομίας και την ενίσχυση της συνεργασίας, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνή επίπεδο.

Λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές της Εθνικής Πολιτικής Ανοικτής Επιστήμης και της Εθνικής Στρατηγικής Έρευνας και Καινοτομίας, το ΤΑΘΕ προχωρεί στη θέσπιση της Ιδρυματικής Πολιτικής Ανοικτής Πρόσβασης σε Ερευνητικές Υποδομές (ΕΥ). Η εν λόγω Πολιτική προάγει την πρόσβαση στις ερευνητικές υποδομές με σκοπό:

- την προώθηση της επιστημονικής αριστείας,
- την ενίσχυση της συνεργασίας και της διεπιστημονικότητας,
- την προαγωγή της διεθνούς δικτύωσης,
- τη διασφάλιση ανοικτής, διαφανούς, δίκαιης και χωρίς διακρίσεις πρόσβασης στις ερευνητικές και τεχνολογικές υποδομές,
- τη βέλτιστη αξιοποίηση των δημόσια χρηματοδοτούμενων υποδομών, και
- τη μεγιστοποίηση της επιστημονικής, κοινωνικής και οικονομικής προστιθέμενης αξίας τους.

(β) Πεδίο Εφαρμογής

Η παρούσα Πολιτική αφορά στην πρόσβαση στις ερευνητικές υποδομές του ΤΑΘΕ, οι οποίες είναι το Ερευνητικό Κέντρο Θαλάσσιας Υδατοκαλλιέργειας Κύπρου (ΕΚΘΥΚ) και ο Ερευνητικός Σταθμός Υδατοκαλλιέργειας Γλυκών Υδάτων Καλοπαναγιώτη (ΕΣΥΓΥΚ). Η Πολιτική μπορεί να ληφθεί υπόψη κατά την εφαρμογή Πολιτικών Πρόσβασης για σκοπούς:

- διεξαγωγής έρευνας,
- υλοποίησης πειραματικής ανάπτυξης, και
- παροχής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Το πεδίο εφαρμογής περιλαμβάνει:

- φυσικές εγκαταστάσεις και επιστημονικό εξοπλισμό,
- επιστημονικά δεδομένα που παράγονται ή τηρούνται,
- επιστημονικές, τεχνικές ή διοικητικές υποστηρικτικές υπηρεσίες,
- υπηρεσίες ανάλυσης, και
- επιστημονικές υπηρεσίες και τεχνική υποστήριξη.

Β. Κριτήρια για πρόσβαση στις ΕΥ

Με στόχο τη διασφάλιση της ίσης μεταχείρισης των αιτητών, της διαφάνειας της διαδικασίας και της βέλτιστης αξιοποίησης των διαθέσιμων υποδομών και λαμβάνοντας υπόψη τις δυνατότητες και τους περιορισμούς των ερευνητικών υποδομών του ΤΑΘΕ, αυτή η Πολιτική καθορίζει σαφή, αντικειμενικά και τεκμηριωμένα κριτήρια αξιολόγησης αιτημάτων πρόσβασης, τα οποία απαριθμούνται παρακάτω:

- επιστημονική ποιότητα, αριστεία και καινοτομία του έργου,
- συνάφεια με τη στρατηγική και το θεματικό αντικείμενο του οργανισμού,
- αναμενόμενο επιστημονικό, κοινωνικό, οικονομικό ή τεχνολογικό αντίκτυπο,
- ευθυγράμμιση με εθνικές ή ευρωπαϊκές προτεραιότητες Έρευνας και Καινοτομίας,
- τεχνική εφικτότητα και συμβατότητα με τις προδιαγραφές των υποδομών, και
- διαθεσιμότητα πόρων και εξοπλισμού.

Γ. Κατηγορίες χρηστών

Ο όρος «χρήστες» αναφέρεται σε άτομα, ομάδες ή οργανισμούς, οι οποίοι συμμετέχουν στην υλοποίηση ενός συγκεκριμένου έργου.

Οι ομάδες χρηστών μπορεί να περιλαμβάνουν:

- ακαδημαϊκά ιδρύματα (δημόσια ή ιδιωτικά),
- κέντρα αριστείας και ερευνητικά ινστιτούτα,
- δημόσιοι ερευνητικοί οργανισμοί,
- επιχειρήσεις και νεοφυείς επιχειρήσεις,
- δημόσιοι οργανισμοί,
- μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί, και
- διεθνείς οργανισμοί ή ερευνητικά δίκτυα.

Δ. Τιμολόγηση

Ανάλογα με τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά κάθε έργου που ζητά πρόσβαση στις ερευνητικές υποδομές του ΤΑΘΕ, όπου κρίνεται αναγκαίο, δύναται να επιβάλλονται τέλη

πρόσβασης στους χρήστες. Τα τέλη πρόσβασης καθορίζονται και εφαρμόζονται με βάση τις ακόλουθες παραμέτρους:

- κατηγορία χρήστη (π.χ. εξωτερικοί ακαδημαϊκοί/ερευνητές, δημόσιοι οργανισμοί, φορείς ιδιωτικού τομέα),
- είδος υπηρεσίας ή εξοπλισμού,
- κόστος λειτουργίας,
- χρήση αναλωσίμων,
- απαιτούμενη τεχνική υποστήριξη,
- διάρκεια χρήσης, και
- πηγή χρηματοδότησης έργου.

Η τιμολόγηση θα πρέπει να βασίζεται σε τεκμηριωμένη μεθοδολογία κοστολόγησης και δύναται να εφαρμόζεται ως πλήρης ή μερική τιμολόγηση ή μηδενική χρέωση (π.χ. για εθνικά και ευρωπαϊκά χρηματοδοτούμενα έργα ή στρατηγικές συνεργασίες).

Ε. Διαδικασία για πρόσβαση στις ΕΥ

Η διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης αιτημάτων πρόσβασης γίνεται με τρόπο που διασφαλίζει τη διαφάνεια και την αντικειμενικότητα. Η αίτηση θα πρέπει να περιλαμβάνει τα στοιχεία του αιτητή, την περιγραφή του έργου, τις τεχνικές απαιτήσεις, την πηγή χρηματοδότησης και την εκτιμώμενη διάρκεια χρήσης. Η αίτηση θα αξιολογείται από την Επιστημονική Επιτροπή, η οποία αποτελείται από τους εκάστοτε προϊστάμενο του Τομέα Υδατοκαλλιέργειας, τον υπεύθυνο της ΕΥ και ακόμη ένα Λειτουργό Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών. Η αιτιολογημένη απόφαση θα κοινοποιείται στον αιτητή και στην περίπτωση σύναψης σύμβασης πρόσβασης, αυτή δύναται να περιλαμβάνει: τους όρους χρήσης, τα θέματα ασφαλείας, τη μέγιστη διάρκεια πρόσβασης, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις, τα θέματα διανοητικής ιδιοκτησίας, την εμπιστευτικότητα και τους περιορισμούς σε εμπορική χρήση.

ΣΤ. Διανοητική Ιδιοκτησία και Διαχείριση Δεδομένων

Η ρύθμιση θεμάτων που αφορούν την ιδιοκτησία των αποτελεσμάτων, τα δικαιώματα χρήσης δεδομένων, τους όρους δημοσίευσης, τη διαχείριση εμπιστευτικών πληροφοριών και τη συμμόρφωση με τις αρχές FAIR data θα περιγράφονται σε σχετική πολιτική που δύναται να περιλαμβάνει πρόνοιες για:

- συνιδιοκτησία αποτελεσμάτων,
- άδειες χρήσης δεδομένων,
- υποχρέωση αναφοράς της υποδομής σε δημοσιεύσεις,

- περίοδο εμπιστευτικότητας (embargo), και
- διαχείριση προσωπικών δεδομένων (GDPR).

Η. Περιορισμοί και εξαιρέσεις

Το ΤΑΘΕ μπορεί να επιβάλει περιορισμούς στην πρόσβαση στις ΕΥ για τους οποίους θα ενημερώσει ανάλογα τους χρήστες.

Οι περιορισμοί μπορεί να βασίζονται σε:

- θέματα ασφάλειας ή προστασίας κρίσιμων υποδομών,
- προστασία προσωπικών δεδομένων ή εμπιστευτικών πληροφοριών,
- περιορισμένη διαθεσιμότητα πόρων,
- τεχνικοί περιορισμοί εξοπλισμού,
- απαιτήσεις πιστοποίησης χρηστών,
- χρήση εξοπλισμού από αποκλειστικά εξειδικευμένο προσωπικό της υποδομής, και
- θέματα προτεραιοποίησης (σε διαδικασίες αξιολόγησης αιτημάτων, κατηγορία εξωτερικών χρηστών, κριτήρια πρόσβασης, κ.α.)

21 Ιουλίου 2026